

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Hajduszoboszlón, I., Rákóczy-ut 36. szám alatt, ahová a lapra vonatkozó összes levelezések és minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: **BOR JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Dr. vitéz SIMON ÁRPÁD.**

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára: Egynegyed évre 2 pengő. Vidéki előfizetőknek 2 pengő 50 fillér. — Lapzártá szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Bocskay“-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, Főter.

Mi csak asszisztensei vagyunk a nagy világesemények kialakulásának, asszisztensei, akik azonban ennek ellenére is lehetünk kezdeményezők oly kérdésekben, amelyek nemcsak a mi, hanem más országok problémáit is érintik.

Megpendült a kasza.

Kék az ég, liheg a föld. Széles erő tolja rakásra, tornyosítja fel a felhőket. Fehér ezüst, gomolygó káprázat ez. Figyelem. Külföldi ártók, csaholó farkasok, szakállas orslánok, girhes tevék és arcok. Torz és nagyszerű. Attila ur tornyos kucsmában, Árpád apánk ragyogó, főúri süvegben, kurocok rongyosan, kőrszakállas negyvennyolcasok... Káprázat ez. Fényes nappal alázatossá görbitő tünemény. Kék az ég s a felvonuló sóvár akác, a kapaszkodó jegenye zöld. A partoldalokban pipacs virít. Csattanó nevetés, lehelő szerelem. A buza ring. Kalászkok integetnek. A nyár csodája kivirágzott. Jön az aratás. A gyermekek koszoruba tűzik a buzavirágot.

Ilyenkor a kényes haloványok hús szobák pamlagára kucorodnak. A kalandkeresők vizre áhítoznak s a gépkocsik nyikkantva suhannak ismeretlen célok felé, unott ábrázatu urral a hátsó sarokban. Ilyenkor szepőt hint a nap a kényes kis-asszonykák bőrére. Gyerekek nyaka veres és barna minden színében váltakozik.

Ilyenkor csak a magyar paraszt áll ki a nap tűzébe dolgozni. Neki ez a mulatság a fejfésülés. A fohászok ammenja. Ősi rendeltetés. Szántás, vetés, aratás, cséplés. Születés, iskola, kézfogó, gyerek, temetés. A magyar ész csak ilyen egyszerű, nagy képekben gondolkodik. Az ő bölcsessége nem a könyvekből csorog, Isten és a föld kisuttogja, a veríték megtanítja. A magyar paraszt szótlanul teszi vállára most a kaszát. Gatyakötésén ott fityeg a tehénszarv s benne a fenékö, félig vízben fűródve. A zöldmázás, zörgős korszokban mezitlábú nagylány jó vizet merít. A gabonátábla ott áll, mint a terített asztal kint a határban s rájuk vár. Ő s az Isten egyet akar csak: boldogítani az embert.

Jó annak, akinek széles asztalt terített a Gondviselés. Jó annak, akinek a gazdagság nem vette el az esztét s a szíve helyére nem lopott be követ. Jó annak, aki zsugoriságban még nem tartott, hogy a gépre bizzon minden kévét. Jó annak, aki a részesaratóknak még ma is megadja a tisztességes, sommás keresetet. Jó annak, akinek ilyenkor földjén felzeng a boldog emberek zivaja. Kaszák suhintása, pengék csengése, vert és fent acél hangja: szép zene Marokszedők éneke nyári estében! Nincs ennél szebb imádság. Jó annak, akinek a tarlóján piros ruhás menyecskék: élő, nevető, ember pipacsok hajladoznak és feke-

tére sült keresztalakok örvendeznek a dus kalászkokon.

De annak is jó, akinek csak kevés van, aki egymaga levágja, míg a szem ki nem perdül. Annak is jó, aki után tulajdon felesége szedi a markot. S tulajdon gyermeke szalad a bokorba rejtett korsóért, ha megszemjázik a verő napon. Jó annak is, ki saját akácfa alatt delel, ott bontja ki a piroscsikú kendőbe kötött kenyeret, szalonát. Jó annak is, aki csak dudolva ballag haza kis földjéről s az egész aratásnak nem kerít nagy feneket.

Csak annak rossz, aki se nem gazda, se nem részes, aki nem tartozik semmilyen bandába. Akit bitangra rugott az élet s akinek ezen a gyönyörű földön, ezen a kalászos asztalon sehol se teritene. Csak annak rossz, aki elszokott már a munkától, aki miatt hiába értelt „életet“ a magyar kalász, nincs élete. Nincs biztosított betevő falatja felére. Csak annak rossz, aki hazátlan s akit nem fogadnak be sehol. De hát, minek is terem addig olyan bőven a mi földünk másnak, amíg éhez, kintől kicserepesedő magyar száj van?

Nyár, magyar nyár! Hajnaltól vakulásig tartó munka. Rövid alvás, kora felkelés. Nyugtalan, hajsolt, veritékes, rettenetes urirabszolgaság. Csak magyarnak való öröklés nagy feladat. De csodálatos is vagy! Másnak érhetetlen, lenézett, veritékes, izzadt, baromi munka. A magyarnak minden hajnalban kezdődő istenszolgálat. Gyül az élet, tornyosodik a kaszál, liheg a gép, csorog a szem, telik a hombár, fehér a liszt, foszlós a kalács, izes a kenyér. Mégis boldogtalan az ember. Ezt csak mi értjük. Ez a sors csak a magyaroké.

Valamikor, hosszú századokon tápláltuk a császári sas belét, míg döglődött a turul. Etettük Bécsset. Volt helye minden falatnak. Ma új szó röppen: piac, kivitel, felesleg, árucseré, egyezmény. Ma más becsülete van a magyar veritéknek. Am ma más bajok lovagolják a magyar hátakat. Baj van most is zsákszám. Egyet mégis le kell már rázni végre: tápláljuk elsősorban saját véreinket. Emeljük fel az elbukott magyart, hogy jóízű legyen a falat a szánkban. Hogy a baromi sorból, a tarlók áldásával kiválsuk saját fajtánkat. Csak azután jöjjön a többi.

Kék az ég. Fehér a felhőtorony. Zöld a lomb. Nap veri, aléltra ostromolja a földet. S az ember boldogsága, mindennapi kenyeré érik a sárguló vetésben. Megállok két tábla buza közt. Magas a szalma, bőven

volt eső, eltakar a kalász. Pipacsok nevetnek előttem a földesen, Buzavirág kéklük köztük. Felhűzők egyet a kalapomra

Ki elhozta a magyarnak s elhozod a nyarat, hozzád fordultunk jó Isten, addott legyen szent neved a te áldásaidért!

Még egy pár tantermet!

Írta: vitéz Ujfalussy Gábor országgyűlési képviselő.

A népoktatás kérdése, nálunk még sokáig, állandóan időszerű kérdés marad, hol ebben, hol amabban az ágazatban vár sürgős megoldást. Itt a Tiszántúli iskoláinak problémáira szeretnék néhány megjegyzést tenni. Összehasonlítom az egyékes Dunántúli a sokgyermekes, néhol proletár sorsban élő Tiszántúli. A dunántúli Somogyvármegye területére pl. 6678 négyzetkilométer, ezzel szemben a Tiszántúli, pl. Szabolcs megye területére 4565 négyzetkilométer Somogy megye tehát körülbelül 2000 négyzetkilométerrel nagyobb, mint Szabolcs és dacára ennek, Somogyban 17,200 gyermekkel kevesebb jár az elemi iskolába, mint Szabolcs vármegyében; a statisztika szerint Szabolcsban 58,300, Somogyvármegyében pedig 41,100 gyermek jár elemi iskolába.

Gyakran fordultam meg a szép Dunántúlon és mindig elszorult a szívem, ahányszor egy-egy iskola előtt megálltam, mert az iskoláknak az udvara itt néma volt, az egyékes családok gyermekeinek zivaja nem igen verte föl. Ezzel ellentétben a Tiszántúli csak úgy hemzseg a gyermek, de sajnos, kevés a tanterem, sok helyen dűledezik az iskola és merem állítani, hogy sok helyen szinte életveszélyes.

Mi, tiszántúli képviselők, állandóan kopogtatunk a kultuszminisztérium kapuján, tanügyi, népoktatásügyi kérelmeinkkel. Nagyon örülök, hogy itt hálás köszönetemet és elismerésemet fejezhetem ki a vallás- és közoktatásügyi miniszter szakmunkatársainak azért az odaadó támogatásukért, amellyel kérdéseinket és kéréseinket vallásfelekezeti vonatkozások kiküszöbölésével intézik.

Mi, felnőttek, mindannyian felelősek vagyunk a gyermekekért. De a legnagyobb felelősséggel az országgyűlési képviselő tartozik a gyermeknek is, a gyermekért is és mindannyian azzal tartozunk, legalább is, akik apák vagyunk. A gyermek életünknek nem eszköze, hanem célja. S ha odatekinünk az ország északkeleti és keleti részére, a határra, ahol 7-8-10 gyermekes a család s ez az Isten áldásában, gyermekekben gazdag, de földi vagyonban szegény ember virraszt a csonka ország szélén, akkor ezeknek a leszármazottaknak érdekében, annak a kis fiatal gyermekhadnak, leendő

katona bajtársainknak érdekében, akik előtt még nagy feladatok állnak, kérnünk kell a kultuszminisztert, adjon számunkra még egy pár tantermet. Építsük, renováltassuk a dűledező iskolákat, adjunk néhány tantermet az iskolánélküli tanyai népnek és adjuk meg a kellő támogatást befejezetlen templomaink megépítéséhez. Én képviselői megbízatásom ideje alatt a gyermekek érdekében soha sem szünök meg zörgetni, kérni, kitincselni. Itt is, ezzel a cikkkel is azt cselekszem. Tegye bölcs mérlegelés tárgyává a vallás- és közoktatásügyi miniszter, hogy a tantermek és az iskolák tekintetében mi a legsürgősebb teendő.

Balatonmogyoródi zamatos fehér bort 10%-on felülit már 5 liter vételnél 50 fillér árban adja a Hangyaszövetkezet vendéglője.

Az idei buza elhelyezéséről.

Darányi Kálmán földmívelésügyi miniszter, helyettes miniszterelnök múlt szombaton Hajdunánásra utazott, ahol Madai Gyula országgyűlési képviselő beszámolóján vett részt és nagy beszédet mondott.

Beszéde elején örömmel emlékezett meg arról, hogy a határban mindenütt jól állanak a gabonafélék és a kapásnövények is.

— De mit ér a jó termés, — mondotta ezután, — ha nincs lehetőség megfelelő értékesítésre. Hiába ontja áldását a magyar föld, ha a gazda nem tudja terményeit értékesíteni. Erős versennyel állunk szemben, főként az amerikai gabonával és szomszédaink olcsóbban termelt gabonájával kell megküzdenünk.

— Az idén sikerült azon a 42 millió métermázsán kívül, amelyet a római egyezményben velünk lévő államok vesznek át földünk, másfélmillió métermázsas gabonát Svájcnak eladni, a legutóbbi napok örvendetes eseménye pedig az, hogy sikerült két másik állammal is megállapodásra jutni, amelynek értelmében ők még a fennmaradó buzafelületünket is átveszik, mégpedig megfelelő áron. Ez annyit jelent, hogy ha jobb termésünk lesz, mint amilyen a múlt esztendőben volt, ebben az évben is fenn tudjuk tartani azokat az állomási limitárakat, melyek a múlt esztendőben voltak érvényben. A kormány ebben az esztendőben is ötven fillérrel magasabban fogja a Tiszántúlon megállapítani az állomási árat, mint a Dunántúlon, mert ezzel is igyekszik enyhíteni azokat a nehézségeket és azt a hátrányt, amely azáltal éri a Tiszántúli, hogy távolabb esik kiviteli piacainktól, mint a Dunántúli.

— Állatfeleslegünk biztosítva van. Sikerült megállapodni részben

a környező államokkal, részben Németországgal állatfeleslegünk átvételére. Jóllehet, takarmánytermésünk az idén országszerte lényegesen jobb, mint amilyen a múlt évben volt, megvan a reményünk arra, hogy mégis sikerül állatvitelünket olyan mértékben fenntartani, amint azt a gazdák érdeke megkívánja.

A földművelésügyi miniszter beszéde végén a mezőgazdasági szakoktatás fontosságáról beszélt és bejelentette, hogy az alsófokú gazdasági tömegoktatás színvonalának emelése érdekében szaporítani fogja a kormány a gazdasági iskolák számát, Komáromban megszünteti a gazdasági tanítói intézetet, helyébe pedig Kecskeméten állít fel hasonló intézetet.

A beszámológyűlés hallgatóságára nagy tetszéssel és tapsal fogadta Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter beszédét.

A földbirtok értéke esett a legjobban.

Érdekes statisztikát olvasunk: Magyarországon 180,012 egyén fizet vagyonadót, akik több mint 8 milliárd pengő értékű vagyonnal rendelkeznek. Az országban levő vagyon nagy része tehát kevesek kezében van, mert az a 180,012 egyén Csonka-Magyarország lakosságának mindössze 2 százaléka. A földbirtokok közül minden 9-ik fizet vagyonadót, a nagyiparosok közül minden 6-ik, ami azt jelenti, hogy a nagyiparosok kezén általában több vagyon van. Legalább 50 kat. hold, de közepesen számítva 75, sokszor azonban 100 kat. hold kell ahhoz, hogy a kataszteri tiszta jövedelem 1000 pengőt tegyen ki.

Az adóköteles földbirtokosok száma 88,533, vagyis az összes vagyonadó-kötelesek 49 százaléka. Legtöbb vagyon esik egy adókötelesre a gyárosoknál. Itt egy emberre 206.000 pengő vagyon számolható el. Utánuk a lantimet élvezők következnek fejenként 132.000 pengővel. A tőkésekre és a háztulajdonosokra 77.000 pengő jut. Negyedik a sorban a szabadfoglalkozású 60,000 és ötödik a szolgálati viszonyban levő 56.000 pengővel. A földbirtokos 6-ik helyen van 41.000 pengővel, a hetedik helyre szorul a haszonbérlet 36.000 pengő fejenkénti átlaggal.

Első helyre kerül azonban a haszonbérlet a tőketartozások ranglistáján. Itt második a földbirtokos, harmadik a szolgálati viszonyban levő és szabadfoglalkozású. Hátralékokat követnek a háztulajdonosok, gyárosok, mert míg a haszonbérlet és földbirtokosok tőketartozása a vagyon 16,8, illetve 15,6 százaléka, addig a gyárosok tőketartozása a vagyonnak csak 6,5 százalékát teszi ki. Ezt a megterhelési százalékot a pénzügyi hatóságok is elismerik.

Értékcsökkenés A mezőgazdasági ingatlanok értéke 1928 óta 39,5 százalékkal esett, a házbirtok értéke ellenben 5,7 százalékkal emelkedett. A bevallott vagyon 1928-ban még közel 11 milliárd pengőt tett ki. Azóta a vagyonadókötelesek száma 30 százalékkal lett kisebb. A gazdasági válságot elsősorban a kisebb vagyonok érezték meg. Az erősebbek még ma is bírják a küzdelmet. Mivel már a javulás jelei is mutatkoznak, megállapítható, hogy a nagyobb vagyonok tulajdonképpen csak elméletben érezték az általuk is sokat hangzatosított gazdasági válságot, bár a vagyont terhelő tartozások összege 5 év alatt 85,9 százalékkal emelkedett, ez a megterhelés foglalkozási

ágak szerint lényeges különbséget mutat. A mezőgazdasági ingatlan vagyon 5 év alatt 40 százalékos értékcsökkenést szenvedett. A gazdasági válság alatt 3 millió pengő vagyon értékvesztéség keletkezett, melyből 2 és félmillió pengő a mezőgazdaságot sújtja.

A tiszta vagyon öt év alatt 30 százalékkal csökkent. Ez a szám mutatja meg leginkább a gazdasági válság lényegét.

Balatonmagyaróvádi zamatos fehér bort 10%-on felülit már 5 liter vételnél 50 fillér árban adja a Hangyaszövetkezet v e n d é g l ő j e.

A hajduszoboszlói m. kir. állami polgári fiu- és leányiskola értesítője az 1935—1936-ik tanévről.

Szerkesztette: **vitéz Kósa Vince** igazgató.

A fennállásának 50-ik évét ünnepő állami polgári iskola igazgatója: vitéz Kósa Vince az ünnepély befejeztével meglepte a volt tanítványokat és érdeklődőket azzal, hogy 80 oldalas értesítőt adott kezeikbe, amely az iskola 50 éves történetét és a múlt tanév adatait, valamint az ünnepélyen elhangzott üdvözlő beszédekét és az azokra adott igazgatói választ közli. Valóban tüneményes gyorsaság és kellemesen ható intézkedés volt ez, mely az ünnepség közvélenséget és maradandó jelentőségét csak fokozta, erősítette.

Most, amikor már a jubiláris ünnepség hullámai elcsendesedtek, jól esik újból feleleveníteni az ötvenéves múlt emlékeiből, hogy a hajduszoboszlói polgári iskola növendékeinek sorozatából mily jelentős számmal kerültek tudományos és szakpályára készülő ifjak. Ezek igazgatója s bizonyítják legfőbbképpen az iskola létjogosultságát, működésének kulturális szempontból való áldásos voltát. De ha egyéb kötelességet nem teljesített volna csupán a helyi kisgazda, földművelő, iparos, kereskedő közönség több ezernyi gyermekei kultúrteremtésének kiépítése s azok szellemi színvonalának emelése, akkor is teljes sikert mutathatott volna fel, mert hiszen végeredményében mégis csak erősebb világiismerete és megítélőképessége van annak, aki ez iskolát végezte, mint annak, akinek nem volt módjában ott ismereteket szerezni. Azok közül, akik tanpályájukat tovább folytathatták, igen sokan orvosok, jogászok, ügyvédek, bírák, lelkészek, tanítók, tanárok, katonatisztek, gyógyszerészek, közgazdászok, állami, vasúti és postafisztviselők, tehát a társadalomnak hasznos tényezői váltak, akik büszkén emlegetik, hogy egykor ez iskolában vetették meg alapját további boldogulásuknak.

Visszatérve az iskola múlt tanévi eseményeire, részletes felvilágosítást nyerhetünk azokból a tanév történetére, a javító, pótló, felvételi és különbözőzeti vizsgálatokról, a beiratásokról, a tanév megnyitásáról, a tandíjmentességekről, a tanári testület személyi változásairól, az iskola tanulmányi ügyeiről, a tanulmányi kirándulásokról, az iskola ifjúsági egyesületeinek működéséről, az iskolai ünnepélyekről, egészségi állapotról, hivatalos iskolalátogatásról, az iskola jótékonyaságáról, tanulók segélyezéséről, a tanév befejezéséről, a tanártestületről, a tanulók osztályozásáról, az intézeti vagyontárgyak gyarapodásáról, statisztikájáról és a jövő tanévi tudnivalókról.

Az intézet múlt évi beirított nyilvános tanulóinak 219, magán-

tanulóinak létszáma 25, összesen 244 volt. Ezek közül fiu 149, leány 95 volt. Osztályzatot nyert 235 tanuló, akik közül 199 helybeli, 36 vidéki születésű volt. Jeles előmenetelt tanúsítottak az I. fúosztályban Ferenczi Gusztáv, a II. osztályban Babotán László, Márton József Gyula, Miskolczi Zoltán Lajos, Palágyi Tivadar Zoltán, III. osztályban Baróc István, Ferenczi László, Szabó Béla László, Szöllösi Gyula, Tőkés Ferenc, IV. osztályban Nánássy Sándor, a leányoknál I. osztályban Fekete Margit, Szilágyi Vilma, Szöllösi Ida, II. osztályban Bereczky Gizella, Grósz Róza, Molnár Emma, T. Szabó Etelka, Váci Róza, a III. osztályban Gazsi Margit, Gönczy Anna, Hegedűs Olga, Jeges Juliánna, Lichtmann Magda, Tollas Juliánna, Tóth Erzsébet I., a IV. osztályban L. Gyárfás Judit Lea, Jócsák Vilma, Kiss Irén, Licht Etelka, Palágyi Jolán Piroska, Szász Anna Klotild, Székely Lenke Márta, Török Eszter Irén. Az iskola jubileumi értesítőjének technikailag gondos, izléses kivitele Kovács Kálmán „Bocskay” könyvnyomdájának felkészültségét dicséri.

SZEMLELŐDÉS

A kecskeméti református egyházmegye lelkészkedő papsága a cselekvés terére lépett. Nagy áldozatok árán megalapította és rendeltetésének jun. 29-én ünnepélyes keretek között átadta „Bocskay Othon” üdülőjét. Ahol ilyenfokú az áldozatkészség és a lelkesedés, ott Isten áldása is közelebb férközik az emberi szívekhez és lelkekhez.

* * *

Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter Hajdunánáson, Mátészalkán és Csengerben a gazdasági szakoktatás bővítését, tökéletesítését, fejlesztését, szélesebb alapokra fektetését, a gazdák szakképzését újból meggyőző szavak kíséretében emelte ki. Vajon nálunk Hajduszoboszlón megértjük-e az ő felhívó szövegét s nem fog-e a június 25-én az állami polgári iskola ötvenéves fennállása ünnepélyén elhangzott óhaj és ez irányban megnyilvánult lelkesedés szalmaláng lenni? Lesz-e, aki erélyes kezekkel mozgassa, talpraállítsa és diadalra juttassa a város és környék földművelő népének eme életbevágó szent ügyét, vagy aludjunk rá egy jó nagyot és mire majd felébredünk, az előrelátóbbak, a szemfülesek és fűrészbek elhalászásk előlünk azt, amiért egy kis erőltetéssel csak a kezünket kellene kinyújtani? ...

* * *

Stähler Dániel m. kir. kormánytanácsos két évvel ezelőt megígérte, hogy ha a Luther-Högyes-utcai bekapcsolt utat a vármegye megépíteti, 500 pengővel járul az utépítési költségekhez. A felvezető, bekapcsolt ut építése akadályokba ütközött. Az állam a vármegyei törvényhatósági utak építésére ezidőszent nem tud áldozatot hozni. Ezt látva Stähler Dániel, a beígért 500 pengőt Hajduszoboszlói megyei városnak ajándékozta, hogy a városház épület frontjára ebből egy csinos és értékes kaput létesítsen. Ugy gondolta, hogy a kapu egy olyan örökös út, amelyen szinte járnak-kelnek az emberek, mint az országutakon szokás és így kitűzött előbbi célja nem fog messze esni a mostanától.

* * *

A leromlott gazdasági helyzet következtében nagyon természetesen a lakberek is lecsökkentek városunk-

ban. Mégis mit látunk? Egyes lakástulajdonosok ma is épen olyan szobabéreket kérnek a fürdővendégektől, mint az előző jobb időkben, amikor a pénz még bőviben volt. Így érteik aztán meg, hogy nagyon sok lakásrészt üresen maradt. Annyi önfegyelmetséggel ugyanis rendelkezik mindenestire a fürdővendég, hogy arra az időre, amit itt kell töltenie, igényeit lemersékli s szerényebb, olcsóbb, egyszerűbb szobával is megelégszik. Ez a kétszer kettő négy eredménye.

Hortobágyi napot rendeznek a Tiszántúli Ipari Vásár alatt.

A Tiszántúli Ipari Vásárra Debrecenben nagy erővel folynak az előkészületek, mert az ipari vásár augusztus 29-én nyitlik és szeptember hó 8-ig tart. A jótermés-kilátások következtében rendkívüli érdeklődés mutatkozik az ipari vásár iránt, amelyen a magyar gyáripár, a kézművesipar és kereskedelem imponáns keretben fog megjelenni.

Lesz a vásár területén gyümölcs és baromfi kiállítás is.

A Tiszántúli Ipari Vásár programjából kiemelkedik a szeptember hó 6-án a Hortobágyon rendezendő hortobágyi nap, amelynek pompás programja lesz.

A Hortobágyra ez alkalommal filléres vonatokkal fogják szállítani a közönséget.

Már eddig is e nap iránt, valamint a Tiszántúli Ipari Vásár iránt rendkívüli nagy érdeklődés mutatkozik.

H I R E K.

— A református templomban ma délelőtti prédikál Demjén Ferenc lelkész. Áldás után énekel a Leánybibliakör vegyeskara, délután prédikál Fehér János segédlelkész.

— Szabadságon. Baró Vay László főispán és Rásó István alispán nyári pihenőjüket megkezdték s majd augusztusban térnek haza.

— Hajdúvármegye kisgyűlése július 13-án Debrecenben, a vármegyei székházban délelőtti fél 11 óraker tartja havi ülését. Előzőleg reggel 9 óraker ugyanott a közigazgatási bizottság üléskezik.

— Dr. Márton Gábor polgármester néhány napig hivatalos ügyekben a székesfővárosban tartózkodott. A légvédelmi tanfolyamot is látogatta.

— Dr. Ádám Gyula v. egyetemi tanárségéd, hajduszoboszlói gyógyfürdőorvos a Magyar Orvosok Rheuma Egyesülete a június 14-én Pécsen tartott választmányi közgyűlésen az egyesület választmányi tagjává választotta. Ez a kitüntetés nemcsak egyénilég, de azért is fontos gyógyfürdőnkre nézve, mert ebből kitétszik, hogy dr. Ádám Gyula kiváló fürdőorvos működése folytán e választás által a legilletékesebb szakorvosok részéről olyan pozícióba jutott, ahol egyik legfőbb erőssége lehet a mi fürdőnknek.

— Presbiteri gyűlés. A református egyház presbitériuma június 28-án vasárnap délelőtti fél 11 óraker a központi iskola nagytermében Demjén Ferenc lelkész-elnök és dr. Márton Gábor főgondnok elnöklété alatt gyűlést tartott, amelyen gazdasági és anyagi természetű ügyek, valamint kérvények és segélykéresek intézettek el.

— A jégkár becslés a jégverte határrészeken még mindig folyik. A jégkár mintegy 3000 kat. hold termésterület tulajdonosait sújtotta.

MEGHIVÓ

A
GAZDASÁGI BANK HAJDUSZOBOSZLÓN
RÉSZVÉNYTÁRSASÁGGAL KAPCSOLATOS
NÉPSEGÉLYZŐ SZÖVETREZET1936 évi július hó 15-én,
délelőtt 9 órakor

Hajdusoboszlón a

Hajdumegyei Takarékpénztár
felszámolás alattüzlethelyiségében Rákóczy-ut 4. sz.
alatt tartja

29. évi rendes közgyűlését,

amelyre a t. szövetkezeti tagokat
meghívjuk

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1935. üzletéről s ezen évi mérleg és eredmény számla beterjesztése tárgyában.
2. A felügyelőbizottság jelentése az 1935. üzletéről, a mérleg és eredmény számláról.
3. Határozathozatal az 1935. évi mérleg- és eredmény számla tárgyában.
4. Határozathozatal az igazgatóság és a felügyelőbizottság felmentvénye tárgyában.
5. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság javaslatában foglalt s a Szövetkezet feloszlását és a felszámolás elrendelését tartalmazó javaslat tárgyában.
6. Az öt tagú felszámolóbizottság megválasztása.
7. Felügyelőbizottsági tagok választása.

MÉRLEGSZÁMLA: Vagyon:

Váltók P 55 662.—, Értékpapírok: P 2,200.—, Adások P 1,771.70, Berendezés P 1,800.—, Átmeneti tételek P 1,268.58, Veszteség P 3,767.05
Összesen P 66 469.33.

Teher: Törzsbetétek P 2 321.43, Üzletrésztöke P 1,953.90, Tőketartalék P 320.—, Hitelezők P 61,874.—, Összesen P 66,469.33.

EREDMÉNYSZÁMLA: Terhek: Üzleti költség P 378.24 Fizetett kamatok P 6,215.10, Adók és illetékek P 85.29, 1934 évi veszteség P 882.76, Összesen P 7,561.39.

Jövedelmek: Kamatjövedelem P 3,794.34, Veszteség P 3,767.05, Összesen P 7,561.39.

TUDNIVALÓK: Az 1935. évi mérleg- és eredmény számla a vonatkozó iratokkal együtt az intézeti helyiségben a hivatalos órák alatt a tagok rendelkezésére állanak és a hivatalos órák alatt (szerdán és csütörtökön) megtekinthetők.

Ezen rendes közgyűlést ugyanolyan tárgysorozattal már 1936. június 30-ára ültük ki, de a közgyűlést az alapszabályok 38. és 62. §-ai értelmében határozatképesség hiányából nem tarthattuk meg. Ezen hirdetményt az alapszabályok ezen §-ai szerint a 15. napra tüztük ki azzal, hogy a tárgysorozat tekintetében ezen most kitűzött közgyűlés a megjeleniek számára való tekintet nélkül érvényesen fog határozni.

Tisztelettel:

az Igazgatóság.

— Kis marokszedő leány mosolyog reánk a Magyar Lányok, Tutsek Anna népszerű hetilapja új számának címlapjáról. Sok cikk, szép versek s szép rajzok találhatók a méltán népszerű, szép kiállítású ifjúsági lap hasábjain. Mutatvány számot bárkinek díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Előfizetési ára negyedévre 4 pengő.

SZÍNHÁZ.

Lapunk legutóbbi számában már jelentettük, hogy Homonnay István színházvezető elutazta június 27-én megkezdte előadásait a strandfürdő telepen. Akkor helyszűke és az idő rövidsége miatt nem volt alkalomunk bővebben ismertetni sem a színházulat egyes tagjait, sem pedig az egyes előadásokat. Ennek most teszünk eleget, amikor már volt alkalomunk meggyőződni a nyújtott előadások művészi értékéről.

Szinte megszokott és megrögzött felfogás már az, hogy kisebb vidéki színházulatokról és műkedvelőkről nem lehet a komoly kritika szigoruhangján írni. Nos, a Homonnay István színházvezető igazán jól megszervezett és egy néhány igazán elsőrendű erőből álló színházulata megcáfolja ezt az általánosan hangoztatott felfogást. Aki végig nézte a Budapest-Wien, Tabáni orgonák, Három a kislány, Montmartrei ibolya, Érettségi, Cirkuszhercegnő, 3 ember a hóban előadásokat, az csak igazai ad a kritikusnak, amikor teljes elismeréssel emlékszik meg ezekről az előadásokról és azok átlagon felüli művészi értékéről. Itt tulajdonképpen nem is kritikát kellene írni, hanem elismerő és köszönő szavakat, hogy ide Hajdusoboszlóra hoztak egy kis mozgást, elevenséget, színikulturát, hiszen ezt évek óta nélkülözzük és hoztak a szórakozás hiányára panaszokodó furdóvendégeknek szórakozási alkalmat. Amilyen jó híre van városunknak gyógyfürdője révén, éppen olyan rossz a híre a vidéki színház berkeiben s különösen az igazgatók között, akik úgy tekintenek Hajdusoboszlóra, mint egy olyan helyre, ahol nemcsak a nap perzeiő hevéből lehet leégni, hanem le lehet „égni” anyagilag is.

Hogy most már a színészek képességeiről mondjunk véleményt, azt mondhatjuk minden válleregető hízkelés nélkül, hogy határozottan jók. Homonnay direktor nemcsak merész vállalkozó, aki vállalta az itteni időjárás viszontagságainak kitett szabadtéri előadások kockázatát, hanem jó színész is, pompás hangú énekes és kiforrott játéku művész, ugyancsak Homonnayné Korándy S., aki nemcsak ügyes titkár, hanem elsőrendű és disztináltan finom hangú alakító is. Marossy Géza rutinizott rendező aki mögött már sok-sok sikerben gazdag színészi mult áll. Nádor Béla ügyes karmester és jötechnikai zongorista. Ha Máry kellemes hangú és finomjátéku primadonna, Balogh László ügyes mozgású jó éneklő bonviván, Erdődy Kálmán jóhumoru és kitűnő táncos komikos, méltó partnere Arany Kató, aki csupa lobogó temperamentum, kedves megjelenésű és pompás játéku színésznő Kovács Mária és Kapitány Ica, kitűnő komika Csáky Vilma, Horváth Ferenc, Gonda Jenő, Kató János és Ertsey Barna, sokoldalú és igen talentumos színészek, akik prózában és operetben egyaránt kiváló és nagy értékei a társulatnak. A kisebb szereplők is jók és tudásuk legjavának adásával igyekeznek közreműködni az ésszikerben.

Továbbra is sok sikert kívánunk a társulatnak, sok-sok feltárat és ami fő, nem csak kellemes testi felüdülést a gyógyfürdőnkön, hanem felüdülést anyagiakban is. A következő műsor: Vasárnap este fél 9 órakor „En és a kis öcsém”, hétfőn este: „Marica grófnő”, kedden este: „Nápolyi kaland”.

f. j.

A Madarász-utcában

a hóforrás közelében, építkezésre alkalmas 800 négyszögöl villatelek eladó. Értekezhetni: Nagy Ferenczel, Debrecen, István-malom.

— Felvétel a debreceni egyetemre. A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetem hit-, jog- és állam- orvos-, bölcsész-tudományi, ennek ma hematikai és természet-tudományi csoportjára a rendes beiratkozás az 1936—37. tanév I. félévére szeptember hó 2—16-ig tart. Dékáni engedéllyel beiratkozni szeptember hó 16—20-ig, rectori engedéllyel szeptember 21—30-ig lehet. A felvételi kérvényeket az illetékes karhoz címzetten 1936 augusztus hó 1. és 31. közt kell benyújtani. Erre deti okiratok szükségesek. A dékáni hivatalok csak keilleg felszerelt kérvényeket fogadnak el. A kik tandíjmentességért folyamodnak, kérelmüket az illetékes karhoz 1936. szeptember 12-ig nyújtják be. Részletes tájékoztatás jelent meg a Budapesti Közlönyben s felvilágosítást nyújt a rectori hivatal. Az egyetemen férfi és női internátusok működnek. Erre nézve az internátus, illetőleg kollégium igazgatósága nyújt részletes tájékoztatást.

— Elmondják-e a nők?... Angliában ma mindenki erről nyilatkozik a napilapok körkérdéseiben az angol társadalom minden rétege megszólal. A magyar írók is hozzászóltak már ehhez a problémához és most a közönség nyilatkozik a Színházi Élet új számában, hogy „elmondják-e a nők vagy sem?...” Góthné Kertész Elvira írta e heti cikkét Hatvány Lili a Színházi Életben, amely nagy képsorozatot közöl a kiváló művésznő temetéséről. Egyéb érdekességek az új számban: Harsányi Zsolt amerikai cikke, Incze Sándor írása az amerikai és pesti golféletéről, Zsolt Béla cikke: Nászut 1936. Perczel Zita párisi levele, Újpest győzelmé Torino felett az érdekes képekkel illusztrált sportrovatban. 32 oldalas gyermeklap, „Szép az Élet” pályázat, Adam férfi divatrovat, „Ha már tavasz van” kottaságer, 64 oldalas rádióújság, gazdag rovatok, érdekes képanyag és sok olvasnivaló egészíti ki a Színházi Élet 268 oldalas új számát, mely Stella Adorján „Fogyókúra” című regényét és a Vígsház nagyszerű műsordarabját, az „örök keringőt” is közli. Egyes szám ára 60 f. Negyedévre előfizetés 650 P.

— Eleven csodababák fog-nak a Fővárosi Gyermekszínház kacagó tarka délutánján a színházban ismételtelen fellépni. Főszereplők: Budapest legbájosabb gyermekművészei lesznek 5—8 éves korig. Ezek a csöppnyi enivalón kedves gyermekszínház sugó nélkül a leg-tökéletesebb művészzettel játszanak. énekelnek és táncolnak. Előadnak egy remek meseoperettet, ezenkívül két pompás vígjáték, szebbnél-szebb énekes-táncos számok és tömördek szívet-lelket vidító móka tarkítja változatos és gazdag műsoraikat. Minden felnőt, minden gyermek, aki szépet és bájosat akar látni és hallani, aki egy felejthetetlen élménnyel akar gazdagabb lenni, el ne mulassza a Gyermekszínház előadását megtekinteni július 5-én, délután 6 órakor.

— Cserkészleányok avatása. Vasárnap délelőtt a hajdusoboszlói Cserey Iona csapathoz tartozó cserkészleányok szép eredményről és alapos készütségről tettek bizonyosságot a vezetőség előtt. Dr. Ádám Gyuláné dr. Török Anna urasszony csapatvezető fáradságot nem ismerve készítette elő a leányokat erre a vizsgára, éppen úgy, mint az első segélynyújtás alapos ismereteire és gyakorlatainak elsajátítására. Jó munkát végezett, hűséges segítő társával, dr. Cseke Béláné cserkészleánnyal együttesen. A vizsgálaton az új próbát a következők tették le sikeresen: Nagy Iona, Király Sári, Csanády Rózi, Tollas Julia, Buza Margit és Török Eszter. Dr. Tőkés László debreceni

mentőorvos, néhai Tőkés Gábor volt szoboszlói városi tanácsnok fia, a kerület nevében vizsgáztatta le a cserkészleányokat, meggyőzve arról, hogy úgy az elméleti, mint a gyakorlati részüket tudják és készen vannak-e a cserkészleányok arra, hogy szeretettel, bizosan és jól nyújtsanak első segélyt azoknak a szenvedőknek, akik bajba kerülnek. Az első segélyből és az I. osztályu próbából kelő sikerrel a következők vizsgáltak le: Szűcs Magda, Nagy Anna, Décsy Etelka, Egy Erzsébet, Varga Ida, Garamvölgyi Iona, Haranghy Emma, Lázár Erzsébet és Kiss Katalin. A jól végzett munka után friss ebéd várta a megjelenteket és a cserkészleányokat, akik szintén külön próbát tettek a főzésből. Dr. Cseke Béláné cserkészleány vezető irányításával készítették el a pompás bográcsot. A vizsgát és az avatást dr. Versényi Klára debreceni tanárnő, csapatvezető vette ki. Vele együtt jelentek meg Kovács Julia tanítónő-csapatvezető és dr. Tőkés László mentőorvos és családja.

— A magyarfajta szarvasmarha jelentőségét foglalkozik a Mezőgazdaság legújabb száma. Cikkeket közöl még a gabonamagvak tápláló értékéről, a lisztihákról, a gyümölcsfarokról, az ujszöllött állat gondozásáról, a legyek irtásáról, a nutria, a pulyka tenyésztéséről, a szakaszos legeltetésről, expressz hizlalásról stb. A dusan illusztrált szaklapból a Mezőgazdaság kiadóhivatala. Budapest, Földmívelésügyi Minisztérium, díjtalanul küld e lapra való hivatkozással egy alkalommal mutatvány számot.

Hirdetmény.

Földes község tulajdonát képező téglavető és cserépgyár a jelenleg meglevő felépítményekkel (lakóház is) és hozzátartozó 2 és fél kat. hold szántófölddel és 1 és egyegyed kat. hold anyaggödör területtel együtt folyó évi július hó 22-én délelőtt 11 órakor a község háza tanácsstermében nyilvános szóbeli árverésen 1937. évi január hó 1-től kezdődő 6 évre haszonbérbe adatik.

Kiküldési évi haszonbér 344 P, melynek negyedrése az árverési szándékozók által még az árverés megkezdése előtt biztosítéki összeg címen a községi pénztárba befizetendő.

A részletes árverési feltételek Földes község házában a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Földes, 1936. évi június 27-én.

Székely Sándor sk.
főjegyző.

10613—1936.

Hirdetmény.

Értesítem mindazokat, akik az államerdészeti csemetekertek facsemete- és suháng-feleségeiből az 1936. év őszén és az 1937. év tavaszán igényelni szándékoznak, hogy a kiszolgáltatás feltételeiről szóló 30070—1936. II. 2. F. M. sz. hirdetményt Somogyi Antal városgazda hivatalos helyiségében, valamint a Gazdakörben és a közbirtokosság előszobájában megtekinthetik.

Az igénylő kisbirtokosok az alföld fásítására és fasortelepítésre vonatkozó igénylésüket szintén a városgazdai hivatalban tehetik meg, még pedig a f. évi őszi illetésre történő igénylés esetén július hó végéig, a tavaszi illetésre történő igénylés esetén pedig október hó 20. napjáig.

Hajdusoboszló, 1936. jun. 28.
dr. Márton Gábor
polgármester.